Η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ένωση με απλά λόγια

Εξαλείφοντας την αβεβαιότητα, οικοδομώντας εμπιστοσύνη

Η πρόσφατη χρηματοπιστωτική κρίση κατέδειξε την ανάγκη για καλύτερη ρύθμιση και εποπτεία του χρηματοπιστωτικού τομέα της ΕΕ, ιδίως στη ζώνη του ευρώ.

Η κρίση στη ζώνη του ευρώ και οι διαφορετικές εθνικές απαντήσεις σε αυτή, ανέδειξαν την αλληλεξάρτηση μεταξύ τραπεζών και εθνικών κυβερνήσεων. Επιπλέον, οι διαφορετικές εθνικές λύσεις οδήγησαν στον κατακερματισμό της ενιαίας αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ο οποίος με τη σειρά του συνέβαλε στη διακοπή της δανειοδότησης προς την πραγματική οικονομία.

Ως εκ τούτου, οι ηγέτες της ΕΕ συμφώνησαν ότι η Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω και ότι μέρος αυτής της προσπάθειας θα ήταν η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου χρηματοοικονομικού πλαισίου, που αργότερα μετονομάστηκε σε Τραπεζική Ένωση.

Για τον λόγο αυτό, η Ελληνική Προεδρία προώθησε, ως μία από τις βασικές προτεραιότητές της, την επιτυχημένη ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προς επίτευξη πολιτικής συμφωνίας σχετικά με το τελευταίο αποφασιστικό βήμα προς την ολοκλήρωση αυτού του φιλόδοξου σχεδίου, τον κανονισμό για τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης.

Μετά από μακρές και επίπονες διαπραγματεύσεις, η Ελληνική Προεδρία, εκπροσωπώντας το Συμβούλιο, κατάφερε να φτάσει σε μια ιστορική συμφωνία για το κλείσιμο αυτού του σημαντικού φακέλου.

Αυτή η νομοθεσία-ορόσημο έρχεται να συμπληρώσει τον Ενιαίο Μηχανισμό Εποπτείας και τις νέες ευρωπαϊκές διατάξεις σχετικά με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις των ευρωπαϊκών τραπεζών, καθώς και δύο άλλες νομοθετικές πρωτοβουλίες, την Οδηγία για την Ανάκαμψη και Εξυγίανση Τραπεζών (BRRD) και την Οδηγία για τα Συστήματα Εγγύησης Καταθέσεων.

Τι είναι η τραπεζική ένωση;

Η Τραπεζική Ένωση είναι ένα σύστημα για την εποπτεία και εξυγίανση τραπεζών σε επίπεδο ΕΕ. Στόχος της είναι να διασφαλίσει ότι ο τραπεζικός τομέας στη ζώνη του ευρώ και στην ευρύτερη ΕΕ είναι ασφαλής και αξιόπιστος και ότι οι μη βιώσιμες τράπεζες εξυγιαίνονται χωρίς προσφυγή στα χρήματα των φορολογουμένων και με ελάχιστες επιπτώσεις στην πραγματική οικονομία.

Μέλη της Τραπεζικής Ένωσης είναι όλες οι χώρες της ευρωζώνης και όσα κράτη μέλη της ΕΕ εκτός ευρώ επιλέγουν να συμμετέχουν. Όλες οι χώρες που θα υιοθετήσουν το ευρώ στο μέλλον θα γίνονται αυτόματα μέλη της Τραπεζικής Ένωσης, ενώ οι χώρες εκτός ευρωζώνης μπορούν να συμμετάσχουν με την υιοθέτηση συμφωνίας συνεργασίας.

© European Union

Επηρεάζει η Τραπεζική Ένωση τη ζωή των πολιτών της ΕΕ

ή πρόκειται απλά για τη σωτηρία των τραπεζών;

Το νέο κανονιστικό πλαίσιο, που αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της Τραπεζικής Ένωσης, επηρεάζει άμεσα την πραγματική οικονομία. Η βελτιωμένη εποπτεία σε επίπεδο ΕΕ, σε συνδυασμό με τις αυστηρότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις, **αποκαθιστούν την αξιοπιστία του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος,** ενώ το εναρμονισμένο πλαίσιο εγγύησης των καταθέσεων της ΕΕ, που προστατεύει πλήρως τις καταθέσεις κάτω από 100.000 ευρώ, **αυξάνει την εμπιστοσύνη των καταθετών στο τραπεζικό σύστημα**.

Ταυτόχρονα, ο ενιαίος μηχανισμός εξυγίανσης θα διασφαλίζει ότι κάθε τράπεζα σε δυσχέρεια θα αντιμετωπίζεται με τρόπο **ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε διαταραχή στο συνολικό χρηματοπιστωτικό σύστημα και ο κίνδυνος μετάδοσης,** λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία των ανασφάλιστων καταθέσεων κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξυγίανσης, ιδιαίτερα για τα φυσικά πρόσωπα και τις ΜμΕ, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι **ο φορολογούμενος δεν θα πληρώσει τον τελικό λογαριασμό**.

Αυτό που είναι **πιο σημαντικό** είναι ότι η Τραπεζική Ένωση θα κάνει το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα πιο ανθεκτικό, επιτρέποντας έτσι να **ανανεώσει την παροχή πιστώσεων και δανείων προς την πραγματική οικονομία σε προσιτές τιμές,** βοηθώντας τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και τους πολίτες και προωθώντας την επιστροφή στην οικονομική ανάπτυξη μετά από τα δύσκολα χρόνια για την ευρωπαϊκή οικονομία στο σύνολό της.

Ποιος είναι ο σκοπός της;

Η Τραπεζική Ένωση έχει ως στόχο να:

• διασφαλίσει ότι οι τράπεζες είναι ισχυρές και σε θέση να αντέξουν μελλοντικές χρηματοπιστωτικές κρίσεις

• αποτρέψει τη διάσωση τραπεζών που πτωχεύουν, με χρήματα των φορολογουμένων

• περιορίσει τον κατακερματισμό της αγοράς με την εναρμόνιση των κανόνων του χρηματοπιστωτικού τομέα

• ενισχύσει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην ευρωζώνη και την ΕΕ στο σύνολό της.

© European Union

Τι περιλαμβάνει;

Η Τραπεζική Ένωση αποτελείται από τρία κύρια τμήματα:

«Το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων»

Πρόκειται για τη ραχοκοκαλιά της Τραπεζικής Ένωσης και της ρύθμισης του χρηματοπιστωτικού τομέα στην ΕΕ γενικότερα. Αποτελείται από ένα σύνολο νομοθετικών κειμένων που πρέπει να εφαρμόζεται σε όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και όλα τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα σε όλη την ΕΕ.

Σε αυτό περιλαμβάνονται κανόνες για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις των τραπεζών, για βελτιωμένο και εναρμονισμένο πλαίσιο της ΕΕ για τα συστήματα εγγύησης των καταθέσεων καθώς και κανόνες για τη διαχείριση μη βιώσιμων τραπεζών.

Στόχος είναι να εξασφαλιστεί ότι οι τράπεζες ρυθμίζονται σύμφωνα με τους ίδιους κανόνες σε όλες τις χώρες της ΕΕ, ώστε να αποφεύγονται οι στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά και να διασφαλίζεται η χρηματοπιστωτική σταθερότητα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

© European Union

© European Union

Ο Ενιαίος Μηχανισμός Εποπτείας (SSM)

Πρόκειται για το υπερεθνικό εποπτικό όργανο των τραπεζών της ΕΕ, όπου η ευθύνη για την εποπτεία των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ασκείται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, σε στενή συνεργασία με τις εθνικές εποπτικές αρχές.

Κύριος στόχος της είναι να διασφαλιστεί η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα της Ευρώπης μέσω τακτικών και εξονυχιστικών ελέγχων της ευρωστίας των τραπεζών βάσει κανόνων που είναι οι ίδιοι σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης (SRM)

Πρόκειται για ένα σύστημα αποτελεσματικής και αποδοτικής εξυγίανσης μη βιώσιμων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Αποτελείται από την κεντρική αρχή εξυγίανσης - το ενιαίο συμβούλιο εξυγίανσης - και ένα ενιαίο ταμείο εξυγίανσης, το οποίο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί σε περιπτώσεις χρεοκοπίας των τραπεζών και χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από τον τραπεζικό τομέα της Ευρώπης.

© European Union

(Πηγή: Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ελληνικό Υπουργείο Οικονομικών)

Το Ευρωκοινοβούλιο εγκρίνει τα βασικά κείμενα για την Τραπεζική Ένωση

«Χαιρετίζω ολόψυχα τη σημερινή υιοθέτηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με μεγάλη πλειοψηφία τριών βασικών κειμένων, τα οποία συνθέτουν την Τραπεζική Ένωση της ΕΕ, δηλαδή την Οδηγία για την Αναδιάρθρωση και Εξυγίανση των τραπεζών (BRRD), τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης (SRM) και την αναδιατυπωμένη Οδηγία για τα Συστήματα Εγγύησης Καταθέσεων (DGS). Με αυτές τις νομοθετικές πράξεις η Ευρωπαϊκή Ένωση διήνυσε πολύ δρόμο όσον αφορά τη διασφάλιση της προστασίας των φορολογουμένων από τράπεζες υπό χρεοκοπία και συγχρόνως της πλήρους προστασίας των τραπεζικών τους αποταμιεύσεων, που αποκτήθηκαν με μόχθο, μέχρι του ποσού των 100.000 Ευρώ.

Πρόκειται για σημαντικά ορόσημα για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον τραπεζικό τομέα της και το κοινό της νόμισμα. Ως Πρόεδρος του ECOFIN, θα ήθελα να ευχαριστήσω και να συγχαρώ τους συννομοθέτες για την επίπονη εργασία τους όσον αφορά αυτούς τους φακέλους και για την εποικοδομητική και οραματική προσέγγισή τους, η οποία κατέστησε δυνατούς δύσκολους συμβιβασμούς.»

Γιάννης Στουρνάρας, Υπουργός Οικονομικών
και Προεδρεύων του ECOFIN (15 Απριλίου 2014)

Διαβάστε εδώ περισσότερα για τα επιτεύγματα της Ελληνικής Προεδρίας